جريدهٔ شرقيه
(تاريخ تأسيسى ١٢٩٣)
ՇԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՉԷ
ԵԷՎՄԻ ՍԻՅԱՍԻ ԿԱԶԷԹԱ
Թարիխը թէէսիսի 1877

صاحب امتياز اغوب جيولك
مؤسسى ديكران جيولك
باب عالى صدارت قپوسى قارشوسنده، نومرو ٤٩
ՍԱՀԻՄԻ ԻՍԹԻՍԱՆ Վէ ՇԻՏԻՐԻ
ՏԱՎԱ Վէ ԳԷՐԻԼԻ
ՅԱԿՈԲ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ
Սիւրեասիաք : ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ
Պապը Ալի գարշըսընճա, Նո. 49
20 ԲԱՐԱ

ՀԱՐՊԸ ՈՒՄՈՒՄԻ

ԹԷՊԼԻՂԸ ՐԷՍՄԻ

Քեսր. 15 բարիխիյլէ գարարկեանը ումաւմսեն թեպլիղ օլընմըշ տր.

1.— Իրաք ճէպհէսինտէ 9 չուպաթ 331 կիճէսի տիւշմէնին Ֆէլահիէ մէվզալարը մը պիր պառդըն հաբեպ իւլերուլէմէք թէշէպիւսի սուհուլէթլէ տէֆ իտիլմիշ վէ 10 չուպաթտա դաչբզալարա պիր թապուր գատար ասքերի սօղ ճէնահըմըզա չբզարմադ խուսուսընտաքի թէճրիւպէսի տէ բիյատէ աթէշլէրիմիզ գարշըսընտա ադիմ պրագբլմըշ տր.

2.— Դաֆգաս ճէպհէսինտէն մուհիմմ մալիւմաթ եօք տր.

3.— 9 չուպաթտան 12 չուպաթա գատար Զանադզալէ Պօղազընէն Ռումելի վէ Անատօլու սահիլ զբսմլարընը մուխթէլիֆ զէմանլարտա վէ ֆասըլլը պիր սուրէթտէ պօմպարտըման իտէն տիւշմէն սէֆայինը հարպիյէսի՝ սահիլ պաթարիյէլերիմիզին մուդաֆէլէլերի նէթիճէսինտէ հիչ պիր թէսիր եարատմայարագ հէր տէֆաքընտա ատթէշ քէսուպ ուղազլաշմադա մէճբուր իտիլմիշ տիր։ Պօղազ իւսթիւնտէ ուչան պիր զաչ թայեարէլէրինտէն պիրի թարաֆընմըզտան ուչուրըլան թայեարէմիկին թէարրուզընա օղրայարագ ֆիրար էթտիրիլմիշ տիր։ (Մ)

ՍՈՒԷՑԻԵ ԳԱՆԱԼԸ.— Մըսըրտան կէլէն խաղէրլէրէ կէօրէ, Մըսըրլըլար խուսուսի պիր վէսիզայը համիլ օլմազընը Սուէյիշ գանալընա կիտէմէյօրլար։ Ինկ.լեր գանալ ուզունլըղընտա քէմալը ֆաալիյէթլէ իսթիհքամլար կաբըյօրլար։ (Օ. Լ.)

ՊԱԼԳԱՆ ՀԱՏԻՍԷԼԷՐԻ

ՐՈՒՄԱՆԻԱ.—Պուքրէշ կազէթալարը տէյօրլար քի, ախզը ասքէր մէճլիսլէրի՝ 1918 սընըճ էֆրատընը մուամէլաթընա պիւթիւն մէմլէքէթտէ բուսի Փեար. 15տէն պաշլայըպ թա Մարտ 31է գատար տէվամ իտէճէքլէր տիր։ Պու սընըճ էսնանտան մաատա 1915 վէ 1916 սընըճը միւէճճէլէնին ախզը ասքէր մէճլիսլէրինտէ խսպաթը վիճուտ իտէճէքլէրի կէպի տիկէր թէէճիլ օլընան 1917 սընըճի էսնան տա ասքէրի մէճլիսլէրտէ իսպաթը վիճուտ իտէճէքլէր տիր։ Հարպիյէ նէզարէթի իյան իթմիշ տիր քի, ախզը ասքէր մէճլիսլէրի տէվամը թահսիլ իչիւն հիչ քիմսէյէ մէէզունիյէթ վէրէմէյիպ, պու մէէզունիյէթ իթասը եալընըզ հարպիյէ նէզարէթինէ ահտ պուլընանաճագ տը։ (Օ. Լ.)

*** Մուխալիֆ րէիսլէրինտէն Ֆիլիբէօղու Բուսիայա կիթմիշ տիր։ «Թ. Էֆքեարյա Գուքրէյտէն պիտիրիլտիկինէ կէօրէ, Բուսիա իլէ Ռումանիա արասընտա աղ չօղ պիր եազընլըդ թէէմին վէ թէէսիսի եվվել պէ եվվել Գէսարաբիա մէսէլէսինին հալլինէ միւթէվազէքի տը։ Ֆիլիբէսդունընը՝ Բուսիայը՝ Գէսարաբիայը թէրքէ գանտըրմաղա մուվաֆֆաղ օլապիլմէսի իսէ գաթիէն իմքանսըզ տը։

*** Ռումանիատա տախիլէն վէ խարիճէն թէտարիք իտիլէն պիլճիւմլէ հավայիճը զարուրիյէ ֆէվգէլատէ պահալանմըշ տը։ Հարպտան էվվել 12 ֆր. օլան պիր չիֆթ գունտուրա պու կիւն 60 ֆր.ա թէտարիք օլընը յօր։ Էթ ֆիյաթը 3 միալի ֆըրլամըշ, էլպիսէ, եվ քիրասը վէ սաիրէ տէ հատտէն զիյատէ տէրէճէլէրէ պալիզ օլմուշ տը։ Ռումանիատա ֆուգարա վէ միւհթաճլարընը նէ գատար էլիմ պիր վազիյէթտէ պուլընտըզը պունտան անլաշըլըր։ (Թ. Է.)

*** Ռումանիա բարլամէնթօսընն տէվրէի իճթիմայէսի պիր էմրնամէի զրալի իլէ մարտա գատար թէմտիտ իտիլմիշ տիր։ (Գ.)

ՍԳՈՒԻԲԶԻՆԱՆԸՆ ՍԷՐԿԻԻԶԷԾԻ.— Զիւրիխտէն պիլտիրիլտիկինէ կէօրէ, Սբրպ Սգուբչինասը՝ Ֆրանսատա թօբլանմասընա միւսաատէ օլընմասընը Ֆրանսատան ըէճա իթմիշ վէ Ֆրանսա՝ միւսաատէ ալմատան չիմտիյէ գատար Նիստէ թօբլանըպ միւղաքէրէլէրինէ տէվամլարընա միւսաատէ իթմչէճէկինի ըէամէն թէպլիղ սէրվէթ սահիպի օլընճայա գատար թէէմին իտէրիմ, ատտի։

— Պու նէզաքէթինիզի թագտիր վէ թէչէքքիւր իտէրիմ, տէտի Մօրիս քէմալը չէվգ իլէ։

Պու միւլգաթի խիթամընտա գատընլարընը եանընա կէլտիլէր վէ միրալայ՝ Պէրթ իլէ մատամ տը Նէօրէ խիթապէն,

— Եարընը, պիւթիւն նօգթալարտա Մ. լը պարօն իլէ իթիլաֆ իթմիշիզ տիր։

Ը.

Ֆէերտասը կիւնիւ մէրասիմը իզտիվաճիյէ վուղու պուլտը. պիւթիւն Շամբրու գասապասը խալզը հաղը իտի։ Տօգթ. Գամբէն գալապալըգ արասընտա զայպ օլմուշ իտի։ Պալէատէ պէյան օլընան սէպէպլէրտէն տօլայը հիչ պիր զիյնէթ օլմամըշ, եալընըզ ալիճէ պիր զիյաֆէթ վէրիլիպ, պունտա խանէ խալզընտան մաատա իզտիվաճ շահիտլէրի հազը պուլընմըշ իտի. պիւթիւն մէրասիմ պիթտիքտէն սօնրա եէնի կէլէն կիւվէյի իզտիվաճընը միւթատ օլան պաղլարըյլա պաղլանմըշ, լաքին հադիգաթտա մանէվի պիր թարղտա այրը այրը եաշամագտա իտիլէր։ Պարօն Շասնէօյլ իլէ զէվճէսի հէր կիւն... եէմէք սուֆրասընտա պիրպիրլէրինի կէօրիւրլէր իտի։ Սիւտանա՝ Գէրթին եանընտան այրըլմադ իտի։ Միրալայընը տայիրէսի տէ կիւվէյիսինին օտասընընը թա եանընտա պիր տուվարլա այրըլմըշ իտի։

Տօգթօր Գամբէն պիր պէհանէ իթթիխազբյա Շամբրուտան ուղազլաշմըշ վէ օնընը վազիֆէսի վէքիլի օլան Լիմօւաղա հէվալէ օլընմըշ իտի։

Մօրիս տը Շասնէօյլին հայաթը թոհաֆ իտի. օ՝ եէկեանէ տօսթը օլան Մ. տը Գիւրի իլէ վագթ կէչիրիր վէ օնընլա մահրէմանէ գօնուշը վէ ավա կիտէր իտի։

Մօրիս քէնտի սէրպէսթիսինի պուլաբ պիլմէք իչիւն զէվճէսինին չօճուղը տիւնեայա կէթիրմէսինէ պէքլէյօր իտի։ Իտարէսի իչիւն թախսիս օլընան 20 միլիոն պիթտի։ Գիր ազ սոնրա էսատ՝ արլէսինի՝ պու բարանընն մուհիմմ պիր զբսմբյլա պէրապէր Իթալիայա կէօնտէրտի վէ քէնտիսի տէ ֆամիլեասընն արգասընտան կիթտի։ Էսատընն պիր զբսմ ասքէրի՝ Արնավուտլըգ տապլարընտա տաղբլարբլար, անճագ 10000 քիշի վալոնա վէ Տրամ միւտաֆիլերինէ պիրլեշտիլեր։ (Օ. Լ.)

ՏՐԱՃԸ թէրք իտէն Իթալեանլարընը «Ատրէյաթիպին բէնճէրէսի» նամընը վէրտիքլերի Ավլոնիատա սէպաթ իթմէք իւմիտինտէ պուլընաբզալարը Իթալիատան կէլէն թէլեկրաֆլարտա պիլտիրիլիյօր։ (Ի)

ԺԷՆ. ՍԱՐԱՑԸՆ՝ Եունան գրալը նէզարինտէ իյֆասընա մէմուր օլտուղը վազիֆէտէ մուվաֆֆաղ օլամատըղը, Եունանընի հէր տիւրլիւ թէհտիտլերէ բաղմէն պիթարաֆլըգտան այրըլմամաղա դարար վէրտիկի Սօֆիատան «Ազ էսթէ եազըլըյօր։ (Մ)

ԷՎՐՕԲԱ ՀԱՐՊԸ

ԱԼԷՄԱՆ ՀԱՐԳ ՐԱԲՕՐԸ.—(Ընամի) Ղարպ տարիլ հարպընցա.—Ճէպհէնին պիր չօգ նօգթալարընտա թօբճը մուհարէպաթը բէք զիյատէ քէսպը չիտէթ էյլէմիշ տիր։ Արրասընը չըմալ ճէպհէսինտէ լաղըմ մուհարէպաթը բէք պէօյիւք պիր ֆաալիյէթլէ տէվամ իտիյօր։ Պուրատա վուգուա կէթիրտիկիմիզ պիր ինֆիլագ նէթիճէսինտէ թագրիպէն 40 մէթրօլըգ պիր տիւշմէն մէվզաընը թախրիպ էյլէտիք։ Շամբաներտա գրթաաթըմըզ միւէսսիր թօբճը աթէշլինտէն սոնրա Սամբէթ-Սուէն եօլընընը իքի թարաֆընտա պիր հիւճում իճրա իտէրէք նավարէն չիֆթլիկինի վէ պու չիֆթլիկին իքի թարաֆընտա 1,600 մէթրօ վիւսաթընտաքի Ֆրանսըզ մէվզաընը զապթ իթմիշ վէ պու միւնասէպէթլէ տիւշմէնտէն 26 զապիթ վէ 1900 նէֆէր էսիր վէ 9 միթրայէօզ իլէ պիր լաղըմ սթմադա մախսուս հիհազ իդթինամ էյլէմիշ տիր։ Վէրտէօն մանթըզասընտա եէնի ճէլպ օլընան տիւշմէն քիթլէրի՝ Տուամոն իսթիհքամը իլէ մէզքիւր իսթիհքամ գուրպինտէ վէ Հարտօմոն իւզէրինտէ քեային պուլընան մէվզալարըմըզա թէքրար նէթիճէսիզ հիւճում թէչէպպիւսլէրինտէ պուլընմըշլարսա տա հիչ պիր նէթիճէ իսթիհսալ իտէմէմիշլէր տիր. պունա մուգապիլ պիզ՝ Շամբնէօվիլ գուրպինտէ Մէօզ նէհրինին թէչքիլ էյլէտիկի եարբմ ատայը տիւշմէնտէն թաթհիր էյլէտիք. վէվաշէրօվիլ վէ Գրաս իսթիգամէթինտէ խաթթլարըմըզը իւլերի սիւրմէքտէ տէվամ էյլէտիք. վէօվրընն չարգընտա պիր չօգ նօգթատան Լօրէնին էթէքլէրինէ վասըլ օլըրգ։ (Գ.)

«Ճ. Շարգիյէ»ճիճ բէճրիգասը 59

ՊԻՐ ԹԱՊԻՊԻՆ ՃԻՆԱՑԷԹԼԷՐԻ

ԻՔԻՆՃԻ ԳԼՈՒՄ

ԻԱՏԷԻ ՆԱՄՈՒՍ

Հէր իւչիւ սամիմանէ կէօրիւշտիւլէր. սոնրա միրալայ կէօղիւնի էլինտէ պուլընան էվրագա էնտիրիպ,

— Միւթէգապիլ տիկէր թէահհիւտաթ արասընտա պարօն տը Շասնէօյլին մէնֆաաթը նօգթամի նազարընտան տիկէր պիր թէահիւտաթ տա վար տը. Շասնէօյլ իլէ արամտա պիր թէչէվվիւշը մալիյէնին զուհուրինէ գատար ֆապրիգամըն քեարընա իշթիրաք իտէճէք տիր։ Պինտէն ալէյհ պէնիմ վէնէտարըմ ատի պիր տէրքէնարա գարշը քէնտիսինէ պու բարալարը եէտէն պէ եէտ վէրէճէք տիր։ Պու ճիհէթի՝ Մ. Շասնէօյլէ՝ միւսթագիլ պիր սէրվէթ սահիպի օլընճայա գատար թէէմին իտէրիմ, ատտի։

— Պու նէզաքէթինիզի թագտիր վէ թէչէքքիւր իտէրիմ, տէտի Մօրիս քէմալը չէվգ իլէ։

Պու միւլգաթի խիթամընտա գատընլարընը եանընա կէլտիլէր վէ միրալայ՝ Պէրթ իլէ մատամ տը Նէօրէ խիթապէն,

— Եարընը, պիւթիւն նօգթալարտա Մ. լը պարօն իլէ իթիլաֆ իթմիշիզ տիր։

Ը.

Ֆէերտասը կիւնիւ մէրասիմը իզտիվաճիյէ վուղու պուլտը. պիւթիւն Շամբրու գասապասը խալզը հաղը իտի։ Տօգթ. Գամբէն գալապալըգ արասընտա զայպ օլմուշ իտի։ Պալէատէ պէյան օլընան սէպէպլէրտէն տօլայը հիչ պիր զիյնէթ օլմամըշ, եալընըզ ալիճէ պիր զիյաֆէթ վէրիլիպ, պունտա խանէ խալզընտան մաատա իզտիվաճ շահիտլէրի հազը պուլընմըշ իտի. պիւթիւն մէրասիմ պիթտիքտէն սոնրա եէնի կէլէն կիւվէյի իզտիվաճընը միւթատ օլան պաղլարըյլա պաղլանմըշ, լաքին հադիգաթտա մանէվի պիր թարղտա այրը այրը եաշամագտա իտիլէր։ Պարօն Շասնէօյլ իլէ զէվճէսի հէր կիւն... եէմէք սուֆրասընտա պիրպիրլէրինի կէօրիւրլէր իտի։ Սիւտանա՝ Գէրթին եանընտան այրըլմադ իտի։ Միրալայընը տայիրէսի տէ կիւվէյիսինին օտասընընը թա եանընտա պիր տուվարլա այրըլմըշ իտի։

Տօգթօր Գամբէն պիր պէհանէ իթթիխազբյա Շամբրուտան ուղազլաշմըշ վէ օնընը վազիֆէսի վէքիլի օլան Լիմօւաղա հէվալէ օլընմըշ իտի։

Մօրիս տը Շասնէօյլին հայաթը թոհաֆ իտի. օ՝ եէկեանէ տօսթը օլան Մ. տը Գիւրի իլէ վագթ կէչիրիր վէ օնընլա մահրէմանէ գօնուշը վէ ավա կիտէր իտի։

Մօրիս քէնտի սէրպէսթիսինի պուլաբ պիլմէք իչիւն զէվճէսինին չօճուղը տիւնեայա կէթիրմէսինէ պէքլէյօր իտի։

Այլէ հայաթընա կէլինճէ, Մօրիս տը Շասնէօյլ՝ թամ իճթիմա վէ եէմէք սաաթլարընտա հաղը պուլընը վէ պաչգա վագթ Մ. Մէրան իլէ զբզգարտաչընա, հաթթա Պէրթէ պիլէ կէօրիւնմէդ իտի։ Զանն իտէրսին պիրպիրլէրինէ էճնէպի իտիլէր։ Կիւլմէտէն զէվճէսինէ «Մատամ լա պարօն» տէյէմէզ, անճագ, անճագ «Պէրթ» տէյու խիթապ իտէր վէ ուչագլարընն հուզուրընտա եալընընը. «Մատամ» սէօյլէր իտի. էկէր Մօրիս՝ Պէրթէ վէրէճէկի պիր չէյի օլսա իտի, սիւքիւթլէ օնա ուզաթընը վէ հէյեճանը վէ զայէթ եավաչ սէտա իլէ «պունլար սէնին իչիւն տիր» տէյէպիլիր իտի։ Մօրիս՝ Պէրթէ խօշ կէօրիւնմէկէ չալընտը վէ լաքին պաչ պաչա գօնուշմագտան սագընտը։

Գիր տէֆա միրալայ գօնթա սօրտու։

— Պու կիւն Պարոն իլէ մի՞ վագթ կէչիրտինիզ։

(Տեվամի)

ԹԷՊԷՏՏԻԼԱԹԸ ՀԱՎԱՒՑԷ

Փետր. 15տէն 16 էօյլէտէն սօճրա 2յէ գասար հուլասա շայանը իշար պիր թէպէտտիլ էօգ տր։ (Մ)

ԱՎՍԹՐԻԱ ՀԱՐՍ ՐԱԲՕՐԸ.—(Րէմի).—Ճէնուպը Շարգի տարիլիարպընտա.—Գրթաաթըմըզ չիմտիյէ գասար Տրաճա 6սը սահիլ թօքը օլմադ իւզրէ 23 թօք, 10 պին թիւֆէնք, բէք չօգ թօքճը մուհիմմաթը, ճէսիմ էրզադ տէրօլարը, 17 ատէտ եէլքէնլի վէ պուխարը կէմի իդթինամ իթմիշլէր տիր։ Իթալեանլար բէք պէօյիւք պիր իսթիճալ իլէ վէ ղայէթ ինթիզամսըզ վէ բէրիշան պիք հալտէ հարպ կէմիլերինէ ֆիրար իթմիշլէր տիր։ (Գ.)

ԻԹԻԼԱՖՃԸԼԱՐԸՆ ՈՒՄՈՒՄԻ ԹԷԱՐՐՈՒՋԼԱՐԸ.—«Տէյլի Թելեկրաֆ»ըն Բօմա մուխապիրի աթիտէքի մալիւմաթը վէրիյօր։ «Բուսլարընն եապընտա կալիցիա վէ Լէհիսթանտա թէքրար թէարրուզա պաշլայաճաղլարը Բուսիատան կէլէն թելեկրաֆլարտա պիլտիրիլիյօր։ Իթալեանլար տախի Ալբ ճէպհէսինտէ թէշտիտի ֆաալիյէթ իտէճէքլէր տիր» Գալգանլար ճէպհէսինտէ իսէ Ինկիլիզ վէ Ֆրանսըզլար բէք եաղընտա թէարրուզա պաշլամադ իչիւն իսթիհզարաթտա պուլընմադտա տրբլար։ Միւթթէֆիգլեր՝ հէր թարաֆտա պէօյիւք պիր ումումի թէարրուզա հազըրլանըյօրլար։ Տիբլօմաթլարտան պիրի՝ մարտ այբ զարֆընտա հարպէն պիր նէթիճէյէ իգթիրան իտէճէկինի վէ եա մարտ այընդա հիչ տէյիլսէ բէք պէօյիւք վէգայիէ շահիտ օլաճաղընը պէյան իթմիշ տիր։» (Գ.)

ՖՐԱՆՍԱ հարպիյէ նազիրը Ժէն. Կալլիյէնի՝ մէճլիսը մէպուսան հարպիյէ էնճիւմէնինտէ վուգու պուլան պէյանաթընտա, Ալէմանլարը Ղարպ ճէպհէսինտէ եաբտըգլարը հարաքեաթը թէարրուզիյէ տօլայբայլա ահվալին բէք զիյատէ էհէմմիյէթ վէ վէխամէթ քէսպ իթտիկինի իթիրաֆ իթմիշ տիր։ (Ի)

ՎԷՐՏԷՕՆԸՆ գըրհլը խութիհքեամլարընդա մէթանէթի հագգընտա «Լոգալանձայկը» տէյօր քի. «Պու խութիհքեամլարընն էթրաֆը 8 քիլոմէթրոտերինլիքտէ խէնտեգլեր իլէ չէվրիլմիշ օլուպ խէնտեգլերին տիվարլարը պէթօնտան եաբըլմըշ վէ եախօտ քէսմէ գայա հալինտէ պրագըլմըշ տըր։ Իսթիհքեամլարընն թօքլարը էնիպ չըգան զըրհլը գուլէլերտէ տիր։ Իսթիհքեամլարընն իւզէրլերի միւթեատտիտ գաթը տէմիր պէթօնը թապագալար իլէ էօրթիւլի տիր։ Իսթիհքեամընն հէվալիսինտէքի զէմին տախի պէթօնը օլուպ, իւզէրինէ աղըր աղըգլար հէրլեշտիրի լմիշ տիր։ Մուհիմմաթ տէքօլարը հավլունընն ալթընտա պուլընըյօր։ Հարպը հագըրա գատար պու գաղիլ զըրհլը իսթիհքեամլարընդա գաղթը մուհալ տայըլըյօր իտի։ (Ի)

ԻՆԿԻԼԻԶ գրալը Բուս կազէթաճըլարընը գաղուլ իթտիկի սըրատա Ֆըրանսա—Բուսիա իթիլաֆընընդա հարպտան օնրա տա բայտար օլաճաղը գանաաթընը ըղհար իթմիշ տիր։ (Մ)

ԱՄԷՐԻԳԱՆԸՆ ՎԱԶԻՑԷԹԻ.—Ամէրիգա սէլոհիյէթտար մէհաֆիլի՝ Ամէրիգանընդա թիճարէթ սէֆինէլէրինին թէալիհինէ տաիր օլան նօգթաի նազարընտա սէպաթ իտէճէկի ֆիքրինտէ պուլընընյօրլար։ Սապգդ Ամէրիգա խարիճիյ նազարը Գիւրիան՝ կազէթալարտա եազըգը պիր մէքթուպտա Ամէրիգայը հարպա սիւրիւքլէմէք թէհլիքէլի օլուուղընը պէյան իլէ մուհարիպ կէմիլերտէ սէյահաթ իտէճէք օլան Ամէրիգալըլարա բասաբօրթ վէրիլմէմէսինէ տայիր զանունը իլթիզամ իտիյօր։ (Մ.)

ԱԼԷՄԱՆԻԱ-ԲՕՐԹՈՒԿԱԼ.— «Բէօլինիչէ Զայթունկ» տէյօր քի. Ալէմանիա հիւքիւմէթի՝ Բօրթուկալ լիմանլարընտաքի Ալէման վաբօրլարընա վագը եէտ իտիլմէսինտէն տօլայը Բօրթուկալ հիւքիւմէթինտէն իյզահաթ թալեպ իթմիշ տիր։ (Մ.)

ՐՈՒՍԻԱ ԱՀՎԱԼԸ.—Սթօգհօլմտան «Գէրլինէր Թագէպլաթ»ա պիլտիրիլիյօր։ «Բէթէրսպուրկ ֆապրիգալարընտան պիրինին ամէլէսի քեամիլէն զէհիրլէնմիշ տիր. պունդն գաստէն եաբըլտըգը անլաշըլմըշ իսէ տէ, ֆայիլերի հէնուզ մէյտանա չըգարըլամամըշ տըր. զէհրլէնէն ամէլէնին անճադ պիր դաշը թախլիս իտիլերէք միւթէպագդըսը թէլեֆ օլմըշ տըր։ Քիուլ խասթալըգլարը մէմլէքէթտէ սօն տէրէճէտէ արթտըգընտան հիւքիւմէթ ալդօօլ իմալաթընը թահտիտ իթմիշ տիր. զապրթա արա սրբա կիզլի կիզլի իմալաթխանէլերի քէշֆ իթմէքտէ տիր։ Ալդօօլընմէնինէ մուգապիլ խալգ գումար օյունընա տալմըշ տըր։ Միւլթեֆիլեր, մէճբուհին վէ էֆրատը ճէտիտէնին Բէթերսպուրկա սէվգի մէն իտիլմիշ տիր։ (Ի.)

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

ՃԷՄԻՑԷԹԸ ՈՒՄՈՒՄԻՑԷԻ ՊԷԼԷՏԻՑԷ

Ճէմիյէթը Ումումիյէի Պէլէտիյէ տիւն, Շէհր էմինի վէ Սթանպօլ վալի վէքիլի Իսմայիլ Ճանպօլաթ պէյին ռիյասէթի ալթընտա իհթիմա էյլէմիշ տիր։ Զրաաթ Պանգասը մէճլիսը իտարէսինէ բէյը խաֆի իլէ աէօրթ ազա ինթիհապ վէ լէվհա վէ թէնթէ վէ վէ սարիէտէն ալընաճաղ բուսում հագգընտաքի թարիֆա գապուլ օլունարադ 1332 սէնէսինտէ տէ Սթանպօլ թարիդ պէտէլը նազտիսինին սէնէի սապգդա միսիլլու ղըրդ ղրուշտան իսթիֆասը թէզարրուր իթմիշ վէ պատէհու 1332 սէնէսի վարիտաթ վէ մէսարիֆաթ պիւտճէսինին պագդյէի միւղաքէրաթը իթմամ վէ իքմալ իտիլերէք պիւտճէ վէ թալիմաթնամէսի գապուլ օլունմըշ տըր։ Միւթեագդըպէն պու սէնէ կէօրիլէճէք պիր իշ գալմատըգընտան էլէլճէք մայիստէ թէքրար իճթիմա իտիլմէք իւզրէ պու տէվրէի իճթիմայէյէ Ներհայէթ վերիլտիկի թարաֆը բրյասէթտէն իֆատէ օլունարադ միւղաքէրաթա խիթամ վերիլմիշ տիր։

Շէհր էմանէթինին 1332 սէնէսի վարիտաթ վէ մէսարիֆաթը իլէ աչըդը պէրվէճէը աթի տիր։ Մէսարիֆ եէքիւնի 66,872,877 ղրշ., վարիտաթ եէքիւնի 62,478,082 ղրշ., աչըդ եէքիւնի 4,394,795 ղրշ.։

ՇԷՀՐ ԷՄԱՆԷԹԻՆՏԷՆ.— Տավուտ Բաշա իսկէլէսինէ նազլ օլունաճաղ սիւրիւրիւնթիլեր միյանընտա զուհուր իտէճէք քէմիք վէ բաչավրալարընն թօքլանմասը պիր սէնէ միւտտէթ վէ լիրայի Օսմանի 100 ղրշ. հիսապըյլա սէնէվի 3000 ղրշ. պէտելլէ թալիպի էօհտէսինտէ իսէ տէ, պէտելը մէղքիւր միւթեատիլ կէօրիւլէմէտիկինտէն, իհալէ միւտտէթինին թէմտիտինէ լիւզում կէօրիւլերէք չէհրը հալին 22նճի բազար էրթէսի կիւնի իհալէի զաթիէ իճրասը մուգաբրէր պուլընմըշ օլաբաղընտան, չերայիթի անլամադ իսթէյէնլերին ճումաատան մաատա հէր կիւն վէ ֆազլասըյլա թալիպ օլաճաղլարընն տուխի սիւրէճէքլերի բէյին եիւզտէ 10ը նիսպէթինտէ թէէմինաթ ադչէսինի միւսթահրպէն Շէհր էմանէթի Լէվազիմ միւտիրիյէթինէ միւրաճաաթ էյլեմէլերի։ 2—1

ՍԻՆԷՄԱԼԱՐ.— Ֆինո Բալաս սինէմասընտա տախի կիւզել կիւզել տրամլար վէ գօմէտեալար իրաէ իտիլիպ, խալգըն մէրագընը թահրիք իտիճի մէնզարէլեր իրա իտիյօր։

ՊԻԼՈՒՄՈՒՄ ՍՈՒՃԸ ԷՍՆԱՖԸՆԸՆ

ՆԱԶԱՐԸ ՏԻԳԱԹԸՆԱ

Շէհր էմանէթինէ — Մէնպա սուլարընդն թէէմինի սաֆիյէթ վէ հէր տուրլու մէվատտը խարիճիյէ իլէ թէլեվվիւստէն վիգայէսի էմրինտէ մէվզբի մէրիյէթէ վազ օլընան բուսումը պէլէտիյէ գանունը ճէտիտինին 12նճի մատտէսինտէ «խուսուսի դապլարլա նազլ վէ ֆիրուխթ օլընան մէնպա սուլարը պէլէտիյէլերմէ թէֆթիշ իտիլերէք հանկի մէնպալարա այիտ օլաբգլարընը միւպէյէին գապլարընդ իւզէրինէ ալէամէթը մախսուսէ վազ օլընընը» տէյի մուհարրէր օլմասընա վէ մէնապիտէն սու նազլ իտէն էսնաֆընդ ֆուչը վէ տամամանատան պաչգա վէսայիթ իլէ սու նազլ վէ էհալիյէ ֆիրուխթը մէմնուլիյէթը գանունիյէտէն պուլընմասընա մէպնի մատտէի մէղքիւրէ հիւքմինին թէնֆիզի զըմնընտա իթթիխազ իտիլէն թէտապիր ճիւմլէսինտէն օլմադ իւզրէ ֆուչը վէ տամամանալարա բիրինճտէն մասմուլ թաբալար վազը վէ թարիֆաթը գանունիյէ վէճհլէ մէնապի էսամիսինին գուրշուն տամկալարը թէսպիթի վէ պունընդ սուրէթը գաթիյտէ մարտ իպթիտասընտան իթիպարէն թաթպիգի թէգարրուր իթմիշ վէ միւտտէթը մէղքիւրէտէն սօնրա պիլճիւմլէ սուճը էսնաֆընյա մէնապիտէն ֆուչը վէ տամամանա իլէ սու նազլ իտէն էֆրատը էհալինին գապլարընդ գուրշուն վազընդ միւսայիտ օլան մէղքիւր թաբալարտան վազ իթմէլերի մէճպուրի օլմադա, պունլարտան ֆուչընյարա մախսուս օլանընդն պիր պէօ[illegible]իւք վէ պիր քիւչիւք չիֆթի մէճիտ 20 ղրշ. հիսապընյա 16 վէ տամամանալարա մախսուս թաբալարընդ վազիյէսի միւթեահիւտէ այիտ օլարադ պէհէր ատէտի 9 ղրշ.ա թալիպինէ իմալ իթտիրիլմիշ վէ քիւսիյէթլէ իսթիմալընընա մէճպուր գալան էսնաֆա պէտելը մէղքիւրը մահկա թէէտիյէտէ պիր սուհուլէթ օլմադ իւզրէ ֆիյաթը մուգարրէրէի մէղքիւրէ իւզէրինտէն ալաճաղը թաբալար պէտելինին եիւզտէ 20սինին պէրվէճհի բէյնին վէ միւթեպագդըսընընդ իտարէճէ մուգարրէր միւտտէթ զարֆընտա մուգասսաթէն թէսվիյէսի մէշրուութ պուլընմըշ օլմըզընտան, միւտտէթը մէղքիւրէնին հուլուլինտէն սօնրա հէր նէ սուրէթլէ օլուբսա օլսուն, վազը օլաճադ իթիրազաթը մէսմու օլամայաճաղը մալիւմ օլմադ վէ չիմտիտէն մէղքիւր թաբալար միւպայէա օլընմադ իւզրէ Շէհր էմանէթի զանթար վէ զէպհիյէ իտարէսինէ միւրաճաաթ իտիլմէսի լիւզումը իլան օլընը։ 13—14

ՍՕՆ ԹԻԼԷԿՐԱՖ

Բօթէրտամ 26.— Վաշինկթօնտան Աժանս Բիւթէրէ պիլտիրիլիյօր.—Գօնկրէ ֆբրդասընդն մուխթէլիֆ բէյանլէրի Մ. Վիլսընա պիլտիրմիշլէր տիր քի, Գօնկրէ ազալարը միւսէլլան թիւճճար սէֆինէլէրիյլէ սէյահաթ իթմէմէլերինի Ամէրիգալըլարա իսթաբ իտիլմէսինի արզու իտիյօրլար։ Մ. Գրիան՝ գօնկրէ ազալարընա աչգ պիր մէքթուպ կէօնտէրիպ, պունտա Ամէրիգալըլարը՝ քէնտի հայաթ վէ էմվալընը միւսէլլան թիւճճար սէֆինէլերէ էմնիյէթ իթմէմէլերի թալէպ օլընմըշ տըր։ Այանտան ճօն՝ Սէնաթօ մէճլիսինէ պիր թազրիր վէրիպ, պունտա տէյօր քի, չէրէֆը միլլիյէ [illegible]ալէագաաը օլան պիւթիւն մէսայիլ՝ պիր զարար վէրիլմէպտէն էվվէլ գօնկրէսէ միւնագաշա իտիլմէլի վէ մէսէլէ գօնկրէյէ հէվալէ իսիլմէքսիզին նէ պիր իլթիմաթամ կէօնտէրմէլի վէ նէ տէ գաթը միւնասէպաթ իթմէլի տիր։» (Գ.)

Մատրիտ 26.— Խարճիյէ նազիրը Մ. Վիլլանէօվ՝ իսթիֆա իտէն Մ. Իւրցէնին եէրինէ մալիյէ նէզարէթինէ թային օլընմըշ տըր։ Գաշ վէքիլ Մ. Հոմանօնէս՝ պաշ վէքիլլէթլէ պէրապէր խարճիյէ նէզարէթինի տէ տէրէօնտէ իթմիշ տիր։ (Գ)

Վիէննա 28.—Արնավուտ մագարրը հիւքիւմէթինին Ավսթրիալըլարա իշգալի խապերի՝ Վիէննատա տէրին պիր թէէսիր վէ սէվինճ հասըլ իթմիշ տիր։ Հիւքիւմէթ պինալարը, պիլհասսա հարպիյէ նէզարէթի վէ պիր չօգ խուսուսի պինալար պայրաղլարը տօնանմըշ տըր։ (Գ.)

Լուէնօ, 28.— (Բօմատան) Էսատ թօրթանի՝ Բօմայա կէլմիշ տիր։ Քէչգա Իթալիանընդ էվվէլճէ Տրաճա մէմուրը սիյասի օլարադ կէօնտէրտիկի տիրլօմաթ Բլաչէնթինի տէ կէլմիշ տիր։ Էսատ իլէ սապգդ Արնավուտլըգ Իթալեան ուէֆիրի Գարոն Ալիյօթթի՝ խարիճիյէ նազիրը Մ. Սօնինօ իլէ պիր գոնֆէրանսա պուլընմըշ տըր։ (Գ)

Վիէննա, 28.— Ավսթրիա իմբէրաթօրը՝ ժէնէրալ Պէք, արշիտուգ Ժոզէֆ Ֆէրտինանտ, Դոնթբէար, Գարոն տը Գոլֆրը, Գարոն տը Գրոպաթէն վէ Ֆոն Բէօվէսին բիւթպէլէրինի թերֆի իմթիշ տիր։ (Գ)

Ֆլէշինկ. 28.— Զեէլանտ խաթթընա իշլեյէն 2805 թօնօլըգ «Հոգլէմպուրկ» վաբօրը Ֆլէշինկէ կիտէրքէն պիր թօրբիլէ չարբըպ պաթմըշ տըր. հօլէք վէ թայֆալար գուրթարըլմըշ տըր։ (Գ)

Պէրլին, 28.— Ալէմանիա հիւքիւմէթի՝ Բօրթուկալա չիտտէթլի պիր նօթա վէրիպ Բօրթուկալ լիմանլարընտաքի Ալէման սէֆայինինէ վազը եէտ իթտիկինտէն տօլայը բրօթէսթօ իթմիշ տիր. մէղքիւր նօթա պու մուամէլէյի ղայրը տօսթանէ կէօսթէրիյօր վէ պու թէտպիրին կէրի ալընմասընը թալէպ իտէյօր։ (Գ)

— Շիմտիյէ գատար Ալէմանիանընդ Սօֆիա գոնսօլօսլըղընտա պուլունըպ պու կիւնլէրտէ ահվալը սըհհիյէսինտէն տօլայը մէէղուն պուլընան Մ. Միխայիլէա Նորվէկիանընդ Բրիսթիյանիա շէհրինտէքի Ալէման գոնսօլօսլըղընա թային օլընմըշ տըր։ (Գ)

مدير مسؤل اغوب وارژابيان

Միւսր. մէսաուլ՝ ՅԱԿՈԲ ՎԱՐԺԱՊԵՏԵԱՆ

ԷՕՖՍԻԻՐԷՆԼԷՐԷ
ԳԱԹՐԱՆ ՀԱԳԳԸ ԷՔՐԷՍ

Էվրօբատան կէլէն գաթրան սուլարընդն քաֆֆէսինէ էզհէր ճիհէթ միւրաճճահ վէ լաթիֆ օլուպ, միյտէյի գաթիէն պօգմադ։

Մէյհուր Օսմանլը վէ էճնէպ թապիպլէրին մազհարը թագտիրի օլտուղը կիպի լեզհիմէ միւթէվէֆա տուզթ. Խօրառանճեան էֆ ֆնին թագտիրնամէսիյլէ բիւճհանիյէթ թասվիպ վէ Մէքթէպի Թրպպիյէի Շահանէ տախի թասարֆ էյլէմիշ տիր։ Գրիքքսէլ սէրկիսինտէն ալթուն վէ կիւմիւշ միտալեայա նահլ օլարադ կիպի Գրուտա սէրկիսինտէն ալ ալթուն միտալեայա նահլ օլմըշ տըր։

Իչիլեճէք սու տէրունինէ պիր գահվէ գայրդը աթըլարբտա, պուլաղը խասթալարդարտան վրդայէ վէ մուհաֆազա իտէր։

Կէօյիւս նէգրէյիրինէ, էօքսիրիւքլէրէ, էնֆլուէնցայա, պրոնչիթլէրէ, նէֆէս տարլըղընա, վէրէմին պայլանկրճլարընա, տէրի խասթալըգլարընա վէ իտարտ եօլու բահաթսըզլըղընա ֆայիտէպախշ տըր։

Սթամպօլտա մէյհուր աէքօ վէ էճզախանէլէրինտէ պուլունըր։

Ումումի աէքօսը եէնի բօսթախանէ դարշըսընտա Օսմանլը էճզաի Թրպպիյէ աէքօսը տըր։

Ճիյաթը 5 ղրշ. տըր։